

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-04-18

Vår referens

Jennie Järvå

Enhetschef

jennie.jarva@malmo.se

Stöd till studieförbunden 2024

KN-2024-1561

Sammanfattning

Anslaget för stöd till folkbildning 2024 uppgår till 18 960 tkr, enligt fastställd kulturstödsbudget. I föreliggande ärende föreslås fördelning av anslaget mellan studieförbunden.

Ansökan från studieförbundet Ibn Rushd, föreslås bordläggas, med hänvisning till tidigare beslut att utreda om verksamheten uppfyller villkoren för stöd.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kulturnämnden besluta

1. Kulturnämnden fastställer fördelning av årligt stöd till studieförbunden 2024 enligt förslag.
2. Kulturnämnden beslutar att bordlägga ansökan från Ibn Rushd om stöd för verksamheten 2024.
3. Kulturnämnden beslutar att bordlägga ansökan om särskilt stöd för folkbildande kulturverksamhet till Ibn Rushd Södra, avseende ansökan Kvinnliga kulturarbetare och konstnärer i stadens utkanter.

Beslutsunderlag

- [Här kommer namnet på de handlingar som ligger till grund för beslutsförslaget hämtas in automatiskt. Du behöver inte skriva något under denna rubrik.]

Beslutsplanering

Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2024-03-18

Kulturnämndens Ordförandeberedning 2024-04-02

Kulturnämndens arbetsutskott 2024-04-11

Kulturnämnden 2024-04-24

Beslutet skickas till

Studieförbunden i Malmö

Ärendet

Bakgrund

Kulturnämnden har inom ramen för kulturstödsbudgeten 2024 anslagit 18 960 tkr för stöd till folkbildning (KN-2023-5986). Föreliggande ärende gäller fördelningen av anslaget mellan studieförbunden. Enligt bestämmelserna kan stödet beräknas när statistik över föregående års verksamhet är tillgänglig från SCB. Efter att studieförbundet Kulturens Bildningsverksamhet lagt ner finns nio studieförbund i Malmö som ansökt om stöd.

Under 2023 disponerade kulturnämnden 25% av anslaget för en tillfällig utlysning av särskilt stöd för folkbildande kulturverksamhet. Bakgrunden var en kraftig nedgång i omfattningen av studiecirkelverksamheten, jämfört med före pandemin. Kulturnämnden beslutade om fördelningen av det tillfälliga stödet i december 2023 (KN-2023-4338). Åtta studieförbund fick del av stödet, jämsides med andra föreningar m fl. En ansökan, från Ibn Rushd, bordlades, med hänvisning till det fanns behov av att utreda om studieförbundets verksamhet följer kulturnämndens och Malmö stads demokrativillkor.

De statliga bidragen till studieförbunden har minskat 2024 och kommer sannolikt att minska ytterligare de kommande åren. Kulturförvaltningen presenterade i december 2023 en konsekvensanalys av hur detta och andra förändringar påverkar studieförbunden i Malmö (KN-2023-5745). Den samlade bedömningen var att studieförbunden behöver tid och utrymme för omställning. Kulturförvaltningen har i kulturstödsbudgeten föreslagit att det inte bör ske någon extra utlysning 2024 och att hela anslaget bör fördelas enligt ordinarie beräkning. Denna bedömning kvarstår.

Kulturnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att genomföra en översyn av Malmös stödmodell. En viktig aspekt är hur det lokala stödet kan samspela med ett förändrat statligt stöd. Enligt Folkbildningsrådets nya fördelningsmodell, som får genomslag från 2025, ska studieförbunden förtydliga sina profiler, vilket kan leda till att det blir större skillnader mellan förbunden. Folkbildningsrådet ska under 2024 ta fram en rad nya indikatorer för uppföljning av verksamhetens kvalitet mm. Hur bidragsgivningen på kommunal och regional nivå framöver kan relatera till detta nya nationella ramverk är inte klart. Kulturförvaltningen inväntar även resultatet av den statliga folkbildningsutredningen, som i juni 2024 ska lägga förslag kring mål, uppföljning och ansvar för statens stöd.

Föreliggande ärende omfattar:

- Kort information om studieförbundens verksamhet i Malmö
- Förslag om bordläggning av ansökan från Ibn Rushd
- Förslag till fördelning av 2024 års stöd till studieförbunden

Aktuellt om studieförbundens verksamhet i Malmö

Kulturens Bildningsverksamhet har, som tidigare meddelats, lagt ner hela sin verksamhet och ansöker inte om stöd för 2024. De kvarvarande nio studieförbunden bedriver verksamhet i Malmö och ansöker om fortsatt stöd. Utöver underlagen i ansökningarna har studieförbunden gett kompletterande information om sin verksamhet i samband med konsekvensanalysen (se ovan).

2023 års SCB-statistik visar att omfattningen av studiecirkelverksamheten i Malmö totalt sett har stabiliserats. Deltagartimmarna i studiecirkel har minskat med ca 2% medan antalet unika deltagare i studiecirkel har ökat med ca 6% jämfört med 2022. Kulturens Bildningsverksamhet, som haft begränsad verksamhet, har här räknats bort.

Studieförbunden menar att det inte är möjligt att rapportera lika mycket verksamhet som för några år sedan, främst p.g.a. Folkbildningsrådets ökade krav på verksamhetens kvalitet.

Medborgarskolans verksamhet i Malmö har, jämfört med före pandemin, minskat mycket kraftigt, vilket visades i statistiken för 2022. Enligt 2023 års statistik har det skett en viss återhämtning, men studieförbundet är nu ett av de mindre i Malmö. Bakgrunden är, enligt Medborgarskolan, att förbundet som helhet gjort stora förändringar för att möta de nya nationella bidragsvillkoren.

Den samlade bilden är att etablerade verksamheter och föreningssamarbeten fortsätter till stor del men att studieförbunden generellt behöver omprioritera och se över sina kostnader. De omdefinierade nationella profiler som studieförbunden tar fram kommer att få genomslag även lokalt, och det kan leda till att en del verksamheter, som ligger utanför respektive förbunds profil, prioriteras bort.

Förslag om bordläggning av ansökan från Ibn Rushd

En tidigare ansökan från Ibn Rushd om särskilt stöd för folkbildande kulturverksamhet bordlades av kulturnämnden 2023-12-20 (avser projektet Kvinnliga kulturarbetare och konstnärer i stadens utkanter). Bakgrunden var att Folkbildningsrådet 2023-12-05 fastställt att Ibn Rushd brustit mot villkoren för studieförbundens statliga bidrag, bland annat avseende respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar. Ibn Rushd ålades att återbetala en mindre del av statsbidraget samt att redovisa en åtgärdsplan, i syfte att säkerställa att konstaterade brister inte upprepas. Folkbildningsrådet beslutade 2024-02-13 att Ibn Rushd redovisat en åtgärdsplan i enlighet med tidigare beslut, och att ärendet avslutas.

Kulturnämnden har 2024-03-21 beslutat att den bordlagda ansökan om särskilt stöd ska tas upp till beslut i samband med beslutet angående årligt stöd till Ibn Rushd Södra för verksamhet 2024 (KN-2024-1322).

Region Skånes kulturnämnd har beslutat att pausa stödet till Ibn Rushd och att göra en genomlysning av Ibn Rushd Södras verksamhet i Skåne, med utredning av studiematerial, arbetsplaner etc. Syftet är säkerställa att stöd villkoren uppfylls och att få garantier för att liknande inte har skett på andra platser i Skåne eller kan ske framöver. Utredningen inkluderar verksamheten i Malmö, där merparten av aktiviteterna i Skåne genomförs. Rapporten väntas bli klar i slutet av våren och ska enligt preliminär information behandlas av Region Skånes kulturnämnd i juni 2024. Region Skåne välkomnar att Malmö stad tar del av rapporten och kulturförvaltningen har bedömt att det inte är motiverat att Malmö stad gör samma typ av utredning. Kulturförvaltningen har haft kontakt med Ibn Rushd och har ställt vissa kompletterande frågor.

Kulturförvaltningen föreslår att ansökan om stöd för 2024 års verksamhet från Ibn Rushd bordläggs, i avvaktan på resultatet av Region Skånes utredning. Därefter bör ansökan tas upp till beslut, jämsides med den bordlagda ansökan om särskilt stöd.

Fördelning av stöd till studieförbunden 2024

Övriga åtta studieförbund bedöms uppfylla de formella kraven för stöd enligt bestämmelserna.

Malmö stads fördelningssystem baseras på statistik över genomförd och redovisad verksamhet två år bakåt. Stödsystemet tar även hänsyn till den tidigare stödnivån, genom ett grundstöd/utjämningsstöd som avsevärt fördröjer effekten av relativa förändringar i verksamhetsvolymerna. En mindre del, basstöd, fördelas med lika belopp till samtliga stödberättigade studieförbund.

Underlag för verksamhetsbaserade delen är statistik över rapporterad studiecirkelverksamhet för åren 2022 och 2023, och underlaget för grundstöd/utjämningsstöd är den relativa andelen av fördelat ordinarie stöd för åren 2020, 2021 och 2022.

Förslag till fördelning, SEK	2023	2024
Arbetarnas Bildningsförbund	3 481 467	4 574 736
Studieförbundet Bilda för kyrka och samhälle	631 319	868 466
Folkuniversitetet	1 449 006	2 134 416
Studiefrämjandet	1 499 963	2 001 117
Studieförbundet Vuxenskolan	2 359 803	3 139 808
Nykterhetsrörelsens Bildningsförbund	1 917 488	2 760 554
Medborgarskolan	1 269 086	1 559 727
Sensus studieförbund	728 405	942 315
Ibn Rushd	657 623	-
Kulturens Bildningsverksamhet	290 341	-

Summa ordinarie stöd (2023: 75%)	14 284 500	17 981 140
Anslag för särskilt stöd (2023: 25%)	4 761 500	-
Totalt anslag 2023	19 046 000	
Reserveras för senare beslut 2024		978 860
Preliminärt totalt anslag 2024		18 960 000

Fördelningen specificeras i bilagan Underlag beräkning stöd 2024.

Ansvariga

Annika Cedhagen, kulturdirektör